

ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО ПІДСОБНОГО ГОСПОДАРСТВА ГРОМАДЯН

Стаття присвячена визначенню земельно-правових аспектів ведення особистого підсобного господарства громадян.

При визначенні земельно-правових аспектів ведення особистого підсобного господарства громадян потрібно з'ясувати суб'єктний та об'єктний склади правовідносин, які виникають у зв'язку з виробництвом громадянами сільськогосподарської продукції не лише для власного споживання, а й для поставки на ринок.

Незважаючи на те, що у СТ. 56 Земельного кодексу України передбачено надання громадянам земельних ділянок для ведення особистого підсобного господарства, однак легального визначення поняття особистого підсобного господарства громадян у законодавстві України не закріплено. На основі аналізу норм чинного законодавства України особисте підсобне господарство громадян можна визначити як вид діяльності по виробництву сільськогосподарської продукції, яка здійснюється фізичною особою (особами) незалежно від місця проживання на одержаній у встановленому порядку земельній ділянці, з метою задоволення переважно власних потреб цієї особи у сільськогосподарській продукції.

Об'єктом права на ведення особистого підсобного господарства є індивідуально-визначена земельна ділянка (має фіксовану площу, місцерозташування, межі, відповідне цільове призначення), яка надана громадянину у встановленому законодавством порядку.

Суб'єктом права на земельну ділянку для ведення особистого підсобного господарства є громадяни України. Крім них, суб'єктом права на землю можуть бути іноземні фізичні особи та особи без громадянства. При цьому правовий режим земельних ділянок, наданих для ведення особистого підсобного господарства громадянам України та іншим фізичним особам, не буде збігатися.

Розміри земельних ділянок для особистого підсобного господарства громадян визначені в СТ. 56 Земельного кодексу України. Разом з тим, в Указі Президента "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки" від 03.12. 1999 року передбачено збільшення розміру земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства за рахунок земельної частки (паю). При цьому механізм реалізації таких положень Указу Президента при виході особи з недержавного сільськогосподарського підприємства чітко не врегульований.

Тому доцільно при розробці проекту закону про особисте підсобне господарство громадян закріпити норми щодо реалізації права на землю для ведення громадянами підсобних господарств та регулювання у цьому зв'язку земельних відносин.

Lebid V. L.

LAND LAW ASPECTS OF CARRING PRIVATE SUBSIDIARY ECONOMIES OF CITIZENS

The article is devoted to the define of the land law aspects of earring private subsidiary economies of citizens.